

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku,

sporządzona w Warszawie dnia 23 czerwca 1994 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 23 czerwca 1994 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku w następującym brzmieniu:

UMOWA

Artykuł 2

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Rumunii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku

Podatki, których dotyczy umowa

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Rumunii, pragnąc popierać i umacniać wzajemne stosunki gospodarcze poprzez eliminowanie przeszkód podatkowych,

1. Niniejsza umowa dotyczy, bez względu na sposób poboru, podatków od dochodu i od majątku, które pobiera się na rzecz każdego Umawiającego się Państwa, jego jednostek administracyjno-terytorialnych lub władz lokalnych.

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Zakres podmiotowy

Niniejsza umowa dotyczy osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub w obu Umawiających się Państwach.

2. Za podatki od dochodu i od majątku uważa się wszystkie podatki, które pobiera się od całego dochodu, od całego majątku albo od części dochodu lub majątku, włączając podatki od zysku z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego lub nieruchomości, jak również podatki od przyrostu majątku.

3. Do aktualnie istniejących podatków, których dotyczy umowa, należą w szczególności:

a) w Polsce:

- 1) podatek dochodowy od osób prawnych,
- 2) podatek dochodowy od osób fizycznych, (zwane dalej „podatkami polskimi”).

b) w Rumunii:

- 1) podatek od dochodu osiąganego przez osoby fizyczne,
- 2) podatek od zysków osób prawnych,
- 3) podatek od płac i innych podobnych wynagrodzeń,
- 4) podatek dochodowy z działalności rolniczej,
- 5) podatek od dywidend, (zwane dalej „podatkami rumuńskimi”).

4. Niniejsza umowa ma także zastosowanie do wszystkich podatków takiego samego lub podobnego rodzaju, które po podpisaniu niniejszej umowy będą wprowadzone obok istniejących podatków lub w ich miejsce. Właściwe władze Umawiających się Państw będą informowały się wzajemnie w końcu każdego roku o zasadniczych zmianach, jakie zaszły w ich ustawodawstwach podatkowych.

Artykuł 3

Ogólne definicje

1. W rozumieniu niniejszej umowy, jeżeli z jej treści nie wynika inaczej:

- a) określenie „Polska” użyte w sensie geograficznym oznacza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym każdy obszar poza jej wodami terytorialnymi, na którym na mocy ustawodawstwa Polski i zgodnie z prawem międzynarodowym Polska może sprawować suwerenne prawa do dna morskiego, jego podglebia i ich zasobów naturalnych;
- b) określenie „Rumunia” oznacza Rumunię i użyte w sensie geograficznym oznacza terytorium Rumunii, w tym morze terytorialne, jak również wyłączną strefę ekonomiczną, na których Rumunia sprawuje suwerenność, suwerenne prawa lub jurysdykcję zgodnie ze swoim wewnętrznym ustawodawstwem i prawem międzynarodowym, w zakresie poszukiwania i wydobywania naturalnych, biologicznych i mineralnych zasobów wód morskich, dna morskiego i jego podglebia;
- c) określenia „Umawiające się Państwo” i „drugie Umawiające się Państwo” oznaczają, zależnie od kontekstu, Polskę lub Rumunię;
- d) określenie „obywatel” obejmuje wszelkie osoby fizyczne posiadające obywatelstwo Umawiającego się Państwa oraz wszelkie osoby prawne, spółki osobowe i stowarzyszenia utworzone na podstawie ustawodawstwa obowiązującego w Umawiającym się Państwie;
- e) określenie „osoba” oznacza osobę fizyczną, spółkę lub inne zrzeszenie osób;

f) określenia „przedsiębiorstwo jednego Umawiającego się Państwa” i „przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa” oznaczają odpowiednio przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie i przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie;

g) określenie „spółka” oznacza każdą osobę prawną lub inną jednostkę, którą dla celów podatkowych traktuje się jako osobę prawną;

h) określenie „stała placówka” oznacza stałe miejsce, w którym prowadzona jest działalność zawodowa;

i) określenie „transport międzynarodowy” oznacza wszelki przewóz statkiem powietrznym, statkiem, barką, koleją lub pojazdem drogowym eksploatowanym przez przedsiębiorstwo, którego miejsce faktycznego zarządu znajduje się w Umawiającym się Państwie, z wyjątkiem przypadku, gdy taki przewóz wykonywany jest wyłącznie między miejscami położonymi w drugim Umawiającym się Państwie;

j) określenie „właściwa władza” oznacza:

- 1) w Polsce — Ministra Finansów lub jego upoważnionego przedstawiciela,
- 2) w Rumunii — Ministra Finansów lub jego upoważnionego przedstawiciela.

2. Przy stosowaniu niniejszej umowy przez Umawiające się Państwo, jeżeli z treści przepisu nie wynika inaczej, każde określenie w niej nie zdefiniowane będzie miało takie znaczenie, jakie przyjmuje się według prawa danego Państwa w zakresie podatków, do których ma zastosowanie niniejsza umowa.

Artykuł 4

Miejsce zamieszkania lub siedziba

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na miejsce zamieszkania, miejsce stałego pobytu, miejsce zarządu albo inne kryterium o podobnym charakterze. Określenie powyższe nie obejmuje osoby, która podlega opodatkowaniu w tym Umawiającym się Państwie w zakresie dochodu i majątku osiąganego ze źródła tylko w tym Państwie.

2. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status określa się w następujący sposób:

- a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania;

- b) jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Państwach, to uważa się, że ma ona miejsce zamieszkania w tym Państwie, w którym znajduje się ośrodek jej interesów osobistych i gospodarczych (ośrodek interesów życiowych);
- c) jeżeli nie można ustalić, w którym Umawiającym się Państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Państw, to uważa się, że ma ona miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym zwykle przebywa;
- d) jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, którego jest obywatelem;
- e) jeżeli jej statusu nie można określić zgodnie z postanowieniami niniejszego ustępu pod literami a)–d), to właściwe władze Umawiających się Państw rozstrzygną tę sprawę w drodze wzajemnego porozumienia.

3. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba nie będąca osobą fizyczną ma siedzibę w obu Umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą siedzibę w tym Państwie, w którym znajduje się miejsce jej faktycznego zarządu. W przypadku wątpliwości właściwe władze Umawiających się Państw mogą rozstrzygnąć zagadnienie w drodze wzajemnego porozumienia.

Artykuł 5

Zakład

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „zakład” oznacza stałą placówkę, poprzez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność gospodarcza przedsiębiorstwa.

2. Określenie „zakład” obejmuje w szczególności:

- a) miejsce zarządu,
- b) filię,
- c) biuro,
- d) fabrykę,
- e) warsztat oraz
- f) kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania zasobów naturalnych.

3. Określenie „zakład” obejmuje również plac budowy, prace budowlane, instalacyjne, montażowe lub związaną z nimi działalność nadzorczą lub doradczą, jednak tylko wtedy, gdy takie miejsce, prace lub działalność trwają dłużej niż dziewięć miesięcy.

4. Bez względu na postanowienia ustępów 1, 2 i 3 tego artykułu, określenie „zakład” nie obejmuje:

- a) użytkowania urządzeń, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub wydawania dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa;
- b) utrzymywania zapasów dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub wydawania;
- c) utrzymywania zapasów dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu przerobu przez inne przedsiębiorstwo;
- d) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo w celu zbierania informacji dla przedsiębiorstwa;
- e) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu reklamy, gromadzenia informacji, prowadzenia badań naukowych lub podobnej działalności, mającej przygotowawczy lub pomocniczy charakter dla przedsiębiorstwa;
- f) sprzedaży dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa, wystawianych na targach lub wystawach po zakończeniu tych targów lub wystaw;
- g) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu wykonywania jakiegokolwiek połączenia rodzajów działalności, o których mowa pod literami od a) do f), pod warunkiem jednak, że całkowita działalność placówki, wynikająca z takiego połączenia rodzajów działalności, posiada przygotowawczy lub pomocniczy charakter.

5. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2 tego artykułu, jeżeli osoba, z wyjątkiem niezależnego przedstawiciela w rozumieniu ustępu 6, działa w Umawiającym się Państwie na rzecz przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, to przedsiębiorstwo posiada zakład w pierwszym Umawiającym się Państwie, jeżeli osoba ta posiada i zwykle wykonuje pełnomocnictwo do zawierania w tym Państwie umów w imieniu przedsiębiorstwa, chyba że jej działalność ogranicza się tylko do zakupu dóbr lub towarów.

6. Nie uważa się, że przedsiębiorstwo posiada zakład w Umawiającym się Państwie tylko z tego powodu, że wykonuje ono w tym Państwie czynności przez brokera, generalnego przedstawiciela albo każdego innego niezależnego przedstawiciela, pod warunkiem że te osoby działają w ramach swojej zwykłej działalności.

7. Fakt, że spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie kontroluje lub jest kontrolowana przez spółkę, która ma siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo która prowadzi działalność w tym drugim Państwie (przez posiadany tam zakład albo w inny sposób), nie wystarczy, aby jakkolwiek z tych spółek uważać za zakład drugiej spółki.

Artykuł 6

Dochód z nieruchomości

1. Dochód osiągany przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z majątku nieruchomego (włączając dochód z gospodarstwa rolnego lub leśnego), położonego w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Określenie „majątek nieruchomy” posiada w niniejszej umowie takie znaczenie, jakie przyjmuje się według prawa tego Umawiającego się Państwa, w którym majątek ten jest położony. Określenie to obejmuje w każdym przypadku mienie przynależne do majątku nieruchomego, żywy i martwy inwentarz gospodarstwa rolnego lub leśnego, prawa, do których stosuje się przepisy prawa powszechnego dotyczące własności gruntów, budynków, prawa użytkowania nieruchomości, jak również prawa do stałych i zmiennych świadczeń z tytułu eksploatacji lub prawa do eksploatacji pokładów mineralnych, źródeł i innych zasobów naturalnych. Barki, statki, statki powietrzne, pojazdy drogowe i kolejowe nie stanowią majątku nieruchomego.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się do dochodu osiąganego z bezpośredniego używania, dzierżawy, jak również każdego innego rodzaju użytkowania majątku nieruchomego.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 niniejszego artykułu stosuje się również do dochodu osiąganego z majątku nieruchomego przedsiębiorstwa i do dochodu z majątku nieruchomego służącego do wykonywania wolnego zawodu.

Artykuł 7

Zyski przedsiębiorstw

1. Zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w ten sposób, zyski przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane w drugim Państwie, jednak tylko w takiej mierze, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi.

2. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 tego artykułu, jeżeli przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa wykonuje działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład, to w każdym Umawiającym się Państwie należy przypisać temu zakładowi takie zyski, które mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładowi.

3. Przy ustalaniu zysków zakładu dopuszcza się odliczenie nakładów ponoszonych dla tego zakładu włącznie z kosztami zarządzania i ogólnymi kosztami administracyjnymi niezależnie od tego, czy koszty powstały w tym Państwie, w którym położony jest zakład, czy gdzie indziej. Jednakże takie odliczenie będzie stosowane z zastrzeżeniem odpowiednich postanowień ustawodawstwa podatkowego Państwa, w którym zakład jest położony.

4. Jeżeli w Umawiającym się Państwie istnieje zwyczaj ustalania zysków zakładu przez podział całkowitych zysków przedsiębiorstwa na jego poszczególne części, żadne postanowienie ustępu 2 nie wyklucza ustalenia przez to Umawiające się Państwo zysku do opodatkowania według zwykle stosowanego podziału. Sposób zastosowanego podziału zysku musi być jednak taki, aby wynik był zgodny z zasadami zawartymi w niniejszym artykule.

5. Nie można przypisać zakładowi zysku tylko z tytułu samego zakupu dóbr lub towarów przez ten zakład dla przedsiębiorstwa.

6. Przy stosowaniu poprzednich ustępów ustalanie zysków zakładu powinno być dokonywane każdego roku w ten sam sposób, chyba że istnieją uzasadnione powody, aby postąpić inaczej.

7. Jeżeli w zyskach mieszczą się dochody, które zostały odrębnie uregulowane w innych artykułach niniejszej umowy, postanowienia innych artykułów nie będą naruszane przez postanowienia tego artykułu.

Artykuł 8

Transport międzynarodowy

1. Zyski pochodzące z eksploatacji w komunikacji międzynarodowej statków, statków powietrznych, pojazdów drogowych i kolejowych mogą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

2. Zyski osiągane z eksploatacji barek w transporcie śródlądowym podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

3. Jeżeli miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa żegludowego morskiego lub śródlądowego znajduje się na pokładzie statku lub barki, uważa się, że znajduje się ono w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się port macierzysty statku lub barki, a jeżeli statek lub barka nie ma portu macierzystego, to miejsce zarządu znajduje się w tym Umawiającym się Państwie, w którym osoba eksploatująca statek lub barkę ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

4. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się także do zysków pochodzących z uczestnictwa w umowie poolowej, we wspólnym przedsiębiorstwie lub w międzynarodowym związku eksploatacyjnym.

Artykuł 9

Przedsiębiorstwa powiązane

1. Jeżeli:

- a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa uczestniczy bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu, kontroli lub w majątku przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa albo
- b) te same osoby bezpośrednio lub pośrednio uczestniczą w zarządzaniu, kontroli lub majątku przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa i przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa

i jeżeli w tych przypadkach, między dwoma przedsiębiorstwami w zakresie ich stosunków handlowych lub finansowych, zostaną umówione lub narzucone warunki, różniące się od warunków, które by ustaliły między sobą niezależne przedsiębiorstwa, to zyski, które osiągałoby jedno z przedsiębiorstw bez tych warunków, ale z powodu tych warunków ich nie osiągnęło, mogą być włączone do zysków tego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowane.

2. Jeżeli Umawiające się Państwo włącza do zysków własnego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowuje zyski przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, z których tytułu przedsiębiorstwo to zostało opodatkowane w tym drugim Państwie, a zyski w ten sposób połączone są zyskami, które osiągnęłoby przedsiębiorstwo pierwszego Państwa, gdyby warunki ustalone między tymi dwoma przedsiębiorstwami były warunkami, które byłyby uzgodnione między niezależnymi przedsiębiorstwami, wówczas to drugie Państwo dokona odpowiedniej korekty kwoty podatku nałożonego w tym Państwie od tych zysków. Przy dokonywaniu takiej korekty powinny być uwzględniane inne postanowienia niniejszej umowy, a właściwe władze Umawiających się Państw mogą w razie konieczności przeprowadzać między sobą konsultacje.

Artykuł 10

Dywidendy

1. Dywidendy wypłacane przez spółkę mającą siedzibę w Umawiającym się Państwie osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Dywidendy mogą być jednak opodatkowane także w Umawiającym się Państwie i zgodnie z prawem tego Państwa, w którym spółka (inna niż spółka osobowa) wypłacająca dywidendy posiada swoją siedzibę, ale jeżeli odbiorca dywidend jest ich właścicielem, podatek ten nie może przekroczyć:

- a) 5 procent kwoty dywidend brutto, jeżeli ich właścicielem jest spółka (inna niż spółka osobowa), któ-

rej bezpośredni udział w kapitale spółki wypłacającej dywidendy wynosi co najmniej 25 procent,

- b) 15 procent kwoty dywidend brutto we wszystkich pozostałych przypadkach.

Postanowienia tego ustępu nie naruszają opodatkowania spółki w odniesieniu do zysków, z których dywidendy są wypłacane.

3. Określenie „dywidendy” użyte w tym artykule oznacza dochód z akcji lub z innych praw, z wyjątkiem wiarytelności, do udziału w zyskach, jak również dochód z innych praw spółki, które według prawa podatkowego państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, są pod względem podatkowym traktowane jak dochody z akcji.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli właściciel dywidend, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Państwie, w którym znajduje się siedziba spółki wypłacającej dywidendy, działalność gospodarczą przez zakład tam położony bądź wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę, która jest w nim położona, i gdy udział, z którego tytułu wypłaca się dywidendy, rzeczywiście wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku w zależności od konkretnej sytuacji stosuje się postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

5. Jeżeli spółka, której siedziba znajduje się w Umawiającym się Państwie, osiąga zyski albo dochód w drugim Umawiającym się Państwie, wówczas to drugie Państwo nie może ani obciążać podatkiem dywidend wypłacanych przez tę spółkę, z wyjątkiem przypadku, gdy takie dywidendy są wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym drugim Państwie, lub przypadku, gdy udział, z tytułu którego dywidendy są wypłacane, rzeczywiście wiąże się z działalnością zakładu lub stałej placówki położonej w drugim Państwie, ani też obciążać nie wydzielonych zysków spółki podatkiem od nie wydzielonych zysków, nawet gdy wypłacone dywidendy lub nie wydzielone zyski całkowicie lub częściowo pochodzą z zysków albo dochodów osiągniętych w tym drugim Państwie.

Artykuł 11

Odsetki

1. Odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże odsetki, o których mowa w ustępie 1 tego artykułu, mogą być również opodatkowane w Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z ustawodawstwem tego Państwa, ale jeżeli odbiorca odsetek jest ich właścicielem, podatek w ten

sposób ustalony nie może przekroczyć 10 procent kwoty brutto tych odsetek.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 2, odsetki powstałe w Umawiającym się Państwie i osiągnięte przez rząd drugiego Umawiającego się Państwa, w tym jego jednostki terytorialne lub władze lokalne, Bank Centralny lub każdą instytucję finansową kontrolowaną przez ten rząd, lub odsetki osiągnięte z pożyczek gwarantowanych przez ten rząd będą zwolnione od opodatkowania w pierwszym wymienionym Państwie.

4. Określenie „odsetki” użyte w tym artykule oznacza dochód z wszelkiego rodzaju roszczeń wynikających z długów zarówno zabezpieczonych, jak i nie zabezpieczonych hipoteką lub prawem uczestnictwa w zyskach dłużnika, a w szczególności dochody z pożyczek publicznych oraz dochody z obligacji lub skryptów dłużnych włącznie z premiami i nagrodami mającymi związek z takimi skryptami dłużnymi, obligacjami lub pożyczkami. Opłaty karne z tytułu opóźnionej zapłaty nie są uważane w rozumieniu tego artykułu za odsetki.

5. Postanowień ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli właściciel odsetek mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają odsetki, działalność gospodarczą przez zakład tam położony bądź wykonuje wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną i jeżeli wiarygodność, z której tytułu płacone są odsetki, jest faktycznie związana z takim zakładem lub taką stałą placówką. W takim przypadku, w zależności od konkretnej sytuacji, stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15 niniejszej umowy.

6. Uważa się, że odsetki powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego jednostka terytorialna, władza lokalna lub osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli jednak osoba wypłacająca odsetki, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z których działalnością powstało zadłużenie, z tytułu którego są wypłacane odsetki, i zapłata tych odsetek jest ponoszona przez ten zakład lub stałą placówkę, to uważa się, że odsetki takie powstają w Państwie, w którym położony jest zakład lub stała placówka.

7. Jeżeli między dłużnikiem a właścicielem odsetek lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota odsetek, związanych z zadłużeniem, z którego tytułu są wypłacane, przekracza kwotę, którą dłużnik i właściciel odsetek uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia tego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W tym przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu według prawa każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 12

Należności licencyjne

1. Należności licencyjne powstające w Umawiającym się Państwie, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże należności licencyjne, o których mowa w ustępie 1 tego artykułu, mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, lecz gdy odbiorca tych należności jest ich właścicielem, ustalony podatek nie może przekroczyć 10 procent kwoty brutto należności licencyjnych.

3. Określenie „należności licencyjne”, użyte w niniejszym artykule, oznacza wszelkiego rodzaju należności płacone za użytkowanie lub prawo do użytkowania dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, włącznie z filmami dla kin oraz filmami i taśmami nadawanymi przez radio lub telewizję, transmisjami satelitarnymi lub kablowymi rozpowszechnianymi publicznie przez jakikolwiek rodzaj elektronicznych środków przekazu, albo patentu, znaku towarowego, wzoru lub modelu, planu, tajemnicy technologii lub procesu produkcyjnego, jak również za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego, lub za informacje związane z doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli właściciel należności licencyjnych, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą należności licencyjne, działalność gospodarczą przez zakład w nim położony bądź wykonuje wolny zawód za pomocą stałej placówki tam położonej, a prawa lub majątek, z których tytułu wypłacane są należności licencyjne, rzeczywiście wiążą się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio, w zależności od konkretnej sytuacji, postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15 niniejszej umowy.

5. Uważa się, że należności licencyjne powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego jednostka terytorialna, władza lokalna lub osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli jednak osoba wypłacająca należności licencyjne, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z których działalnością powstał obowiązek zapłaty tych należności licencyjnych, i zakład lub stała placówka pokrywają te należności, to uważa się, że należności licencyjne powstają w Państwie, w którym położony jest zakład lub stała placówka.

6. Jeżeli między płatnikiem a właścicielem należności licencyjnych lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota opłaty licencyjnej za użytkowanie, prawo lub informację, za które jest płacona, przekracza kwotę, którą płatnik i właściciel należności licencyjnych uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W takim przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 13

Prowizja

1. Prowizja osiągnięta w Umawiającym się Państwie i wypłacana osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie może być opodatkowana w tym drugim Państwie.

2. Jednakże taka prowizja może być także opodatkowana w Umawiającym się Państwie, w którym jest osiągnięta, i na podstawie ustawodawstwa tego Państwa; jeżeli jednak odbiorcą jest jej właścicielem, ustalony podatek nie może przekroczyć dziesięciu procent kwoty brutto tej prowizji.

3. Określenie „prowizja” użyte w niniejszym artykule oznacza płatności na rzecz brokera, generalnego agenta komisowego lub innej osoby, która w świetle ustawodawstwa podatkowego Umawiającego się Państwa, w którym taka należność jest osiągnięta, jest traktowana jak broker lub agent.

4. Postanowień ustępu 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli właściciel prowizji mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie posiada w drugim Umawiającym się Państwie, w którym osiągnięta jest prowizja, zakład, z którego działalnością wypłacana jest prowizja rzeczywiście jest związana i jest ponoszona przez ten zakład. W takim przypadku stosuje się postanowienia artykułu 7.

5. Uważa się, że prowizja powstaje w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego jednostka terytorialna, władza lokalna lub osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym Państwie. Jeżeli jednak osoba wypłacająca prowizję, bez względu na to, czy ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład, w związku z którego działalnością płacona jest przez ten zakład prowizja, to uważa się, że prowizja powstaje w tym Umawiającym się Państwie, w którym położony jest zakład.

6. Jeżeli między płatnikiem i właścicielem lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota prowizji płacona za taką działalność przekracza kwotę, którą płatnik i właściciel uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W tym przypadku nadwyżka ponad

tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 14

Zyski ze sprzedaży majątku

1. Zyski osiągnięte przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z przeniesienia tytułu własności majątku nieruchomego, o którym mowa w artykule 6, a położonego w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Zyski z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego stanowiącego część majątku zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, albo z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego należącego do stałej placówki, którą osoba zamieszkała w Umawiającym się Państwie dysponuje w drugim Umawiającym się Państwie dla wykonywania wolnego zawodu, łącznie z zyskami osiągniętymi z przeniesienia tytułu własności takiego zakładu (odrębnie albo razem z całym przedsiębiorstwem) lub takiej stałej placówki, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

3. Zyski osiągnięte z przeniesienia tytułu własności statków, statków powietrznych, barek, pojazdów kolejowych lub drogowych, eksploatowanych w transporcie międzynarodowym, lub majątku ruchomego związanego z eksploatacją takich środków transportu podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

4. Zyski z przeniesienia tytułu własności jakiegokolwiek majątku innego niż wymieniony w ustępach 1, 2 i 3 tego artykułu podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym przynoszący tytuł własności ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Artykuł 15

Wolne zawody

1. Dochód osiągany przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z wykonywania wolnego zawodu albo innej działalności o samodzielnym charakterze podlega opodatkowaniu tylko w tym Państwie. Dochód taki, z wyjątkiem postanowień ustępu 2 tego artykułu, będzie zwolniony od opodatkowania w drugim Umawiającym się Państwie.

2. Dochód osiągany przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z wykonywania wolnego zawodu albo z innej działalności o samodzielnym charakterze w drugim Umawiającym się Państwie może być opodatkowany w tym drugim Państwie, jeżeli osoba ta przebywa w tym drugim Państwie przez okres lub okresy przekraczające łącznie

183 dni w roku kalendarzowym, niezależnie od tego, czy osoba taka posiada stałą placówkę w tym drugim Państwie.

3. Określenie „wolny zawód” obejmuje w szczególności samodzielnie wykonywaną działalność naukową, literacką, artystyczną, wychowawczą lub oświatową, jak również samodzielnie wykonywaną działalność lekarzy, prawników, inżynierów, architektów oraz dentystów i księgowych.

Artykuł 16

Praca najemna

1. Z uwzględnieniem postanowień artykułów 17, 19, 20 i 21 niniejszej umowy, płace, uposażenia i inne podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie otrzymuje z pracy najemnej, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to wypłacane za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 tego artykułu, wynagrodzenie, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie otrzymuje z pracy najemnej wykonywanej w drugim Umawiającym się Państwie, podlega opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie przez okres lub okresy nie przekraczające łącznie 183 dni w roku kalendarzowym, i
- b) wynagrodzenie jest wypłacane przez osobę lub w imieniu osoby, która nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim Państwie, i
- c) wynagrodzenie nie jest ponoszone przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim Państwie.

3. Bez względu na poprzednie postanowienia tego artykułu, wynagrodzenia, otrzymywane przez osobę z tytułu pracy najemnej, wykonywanej na pokładzie statku, statku powietrznego lub na pojazdach kolejowych lub drogowych eksploatowanych w transporcie międzynarodowym lub na pokładzie barki w transporcie śródlądowym, mogą być opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

Artykuł 17

Wynagrodzenia dyrektorów

Wynagrodzenia i inne podobne należności, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie otrzymuje z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej spółki mającej siedzibę w drugim Umawia-

jącym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Artykuł 18

Artyści i sportowcy

1. Bez względu na postanowienia artykułów 15 i 16 niniejszej umowy, dochód uzyskany przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu działalności artystycznej osobiście wykonywanej w drugim Umawiającym się Państwie w charakterze na przykład artysty scenicznego, filmowego, radiowego lub telewizyjnego, jak też muzyka lub sportowca może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Jeżeli dochód mający związek z osobiście wykonywaną działalnością takiego artysty lub sportowca nie jest wypłacany temu artyście lub sportowcowi, lecz innej osobie, to dochód taki — bez względu na postanowienia artykułów 7, 15 i 16 — będzie opodatkowany w tym Umawiającym się Państwie, w którym działalność tego artysty lub sportowca jest wykonywana.

3. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2 tego artykułu, dochód, o którym mowa w tym artykule, będzie zwolniony do opodatkowania w tym Umawiającym się Państwie, w którym działalność artysty lub sportowca jest wykonywana, jeżeli ta działalność jest finansowana w istotnym stopniu z funduszy publicznych tego Państwa lub drugiego Państwa albo jeżeli działalność ta jest wykonywana w ramach umowy lub porozumienia o współpracy kulturalnej między rządami Umawiających się Państw.

Artykuł 19

Emerytury

Z uwzględnieniem postanowień artykułu 20 ustęp 2, emerytury i inne podobne świadczenia z tytułu poprzedniej pracy najemnej, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym odbiorca emerytury posiada miejsce zamieszkania.

Artykuł 20

Funkcje publiczne

1. Wynagrodzenie, inne niż emerytura, wypłacane przez Umawiające się Państwo, jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz tego Państwa, jego jednostki terytorialnej lub władzy lokalnej, podlega opodatkowaniu tylko w tym Państwie. Jednakże wynagrodzenie takie będzie opodatkowane tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli usługi te są świadczone w tym Państwie, a osoba otrzymująca takie wynagrodzenie ma miejsce zamieszkania w tym drugim Umawiającym się Państwie oraz osoba ta:

- a) jest obywatelem tego Państwa lub
- b) nie stała się osobą mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie wyłącznie w celu świadczenia tych usług.

2. Jakakolwiek emerytura, wypłacana przez Umawiające się Państwo, jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną albo z funduszy utworzonych przez to Państwo, jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz tego Państwa, jego jednostki terytorialnej lub władzy lokalnej, podlega opodatkowaniu tylko w tym Państwie. Jednakże taka emerytura podlega opodatkowaniu tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli osoba ją otrzymująca jest obywatelem tego Państwa i posiada w nim miejsce zamieszkania.

3. Postanowienia artykułów 16, 17 i 19 mają zastosowanie do wynagrodzeń i emerytur z tytułu usług świadczonych w związku z działalnością gospodarczą Umawiającego się Państwa, jego jednostki terytorialnej lub władzy lokalnej.

Artykuł 21

Studenci i praktykanci

Należności otrzymywane przez studenta, stypendystę, praktykanta, który posiada lub posiadał bezpośrednio przed przybyciem do Umawiającego się Państwa miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie i który przebywa w pierwszym wymienionym Państwie wyłącznie w celu kształcenia lub odbywania praktyki, nie będą opodatkowane w tym Państwie przez okres nie przekraczający sześciu lat, pod warunkiem że należności takie pochodzą ze źródeł spoza tego Państwa.

Artykuł 22

Profesorowie i pracownicy naukowo-badawczy

1. Osoba fizyczna, która przebywa czasowo w Umawiającym się Państwie w celu nauczania lub prowadzenia prac badawczych w uniwersytecie, szkole pomaturalnej bądź innej placówce oświatowej, a która ma lub bezpośrednio przed tą wizytą miała miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie, będzie zwolniona od opodatkowania w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie z tytułu wynagrodzenia za nauczanie lub prowadzenie prac badawczych, jeżeli okres pobytu tej osoby nie przekracza dwu lat, licząc od dnia jej pierwszego przyjazdu w tym celu.

2. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do dochodów z tytułu prac badawczych, jeżeli takie prace są podejmowane nie w interesie publicznym, ale głównie dla prywatnej korzyści określonej osoby lub określonych osób.

Artykuł 23

Inne dochody

1. Części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie, które nie zostały wymienione w poprzednich artykułach niniejszej umowy, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się do dochodu nie będącego dochodem z majątku nieruchomości określonego w artykule 6 ustęp 2, jeżeli osoba uzyskująca taki dochód, posiadająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie działalność gospodarczą przez zakład tam położony lub wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę tam położoną i gdy prawa lub dobra, z których tytułu wypłacany jest dochód, są rzeczywiście związane z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku, w zależności od konkretnej sytuacji, stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

Artykuł 24

Majątek

1. Majątek nieruchomy, określony w artykule 6, który jest własnością osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, a położony w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Majątek ruchomy, stanowiący część majątku zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, lub majątek ruchomy należący do stałej placówki, którą osoba, mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie, posiada w drugim Umawiającym się Państwie w celu wykonywania wolnego zawodu, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

3. Majątek, który stanowią statki, pojazdy drogowe lub kolejowe, lub statki powietrzne, eksploatowane w komunikacji międzynarodowej, oraz barki w żegludzie śródlądowej, jak również majątek ruchomy służący do eksploatacji takich statków, statków powietrznych, pojazdów kolejowych lub drogowych i barek podlega opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

4. Wszelkie inne części majątku osoby, mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, będą opodatkowane tylko w tym Państwie.

Artykuł 25

Postanowienia o unikaniu podwójnego opodatkowania

1. W przypadku osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce, podwójnego opodatkowania unikać się będzie w sposób następujący:

- a) jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być opodatkowany w Rumunii, to Polska zwolni, z uwzględnieniem postanowień pod literą b), taki dochód lub majątek od opodatkowania. Polska przy obliczaniu podatku od pozostałego dochodu lub majątku tej osoby może zastosować stawkę podatkową, która byłaby zastosowana, gdyby zwolniony dochód nie był zwolniony od opodatkowania;
- b) jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami artykułów 10, 11, 12 i 13 może być opodatkowany w Rumunii, to Polska zezwoli na odliczenie od podatku dochodowego tej osoby kwoty równej podatkowi zapłaconemu w Rumunii. Jednakże takie odliczenie nie może przekroczyć tej części podatku, jaka została obliczona przed dokonaniem odliczenia i która odpowiednio przypada na dochód, który może być opodatkowany w Rumunii.

2. W przypadku osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Rumunii, podwójnego opodatkowania unikać się będzie w sposób następujący:

- a) podatki, płacone przez osoby mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Rumunii z tytułu dochodu lub majątku podlegającego zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy opodatkowaniu w Polsce, będą odliczane od podatków rumuńskich zgodnie z rumuńskim ustawodawstwem podatkowym;
- b) jednakże takie odliczenie nie może przekroczyć tej części podatku od dochodu lub majątku, jaka została obliczona przed dokonaniem odliczenia i która odpowiednio przypada na dochód, który może być opodatkowany w Polsce.

Artykuł 26

Równe traktowanie

1. Obywatele Umawiającego się Państwa nie mogą być poddani w Umawiającym się Państwie ani opodatkowaniu, ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe niż opodatkowanie i związane z nim obowiązki, którym są lub mogą być poddani w tych samych okolicznościach obywatele tego drugiego Państwa. Niniejsze postanowienie stosuje się również, bez względu na postanowienia artykułu 1, do osób, które nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w jednym lub w obu Umawiających się Państwach.

2. Opodatkowanie zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, nie może być w tym drugim Państwie mniej korzystne niż opodatkowanie przedsiębiorstw tego drugiego Państwa prowadzących taką samą działalność. Postanowienie to nie może być ro-

zumiane jako zobowiązujące Umawiające się Państwo do udzielania osobom mającym miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie jakichkolwiek osobistych zwolnień, ulg i obniżek dla celów podatkowych z uwagi na stan cywilny i rodzinny, których udziela się osobom mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium.

3. Z wyjątkiem przypadku stosowania postanowień artykułu 9, artykułu 11 ustęp 7 lub artykułu 12 ustęp 6 i artykułu 13 niniejszej umowy, odsetki, należności licencyjne, prowizja i inne koszty ponoszone przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie są odliczane przy określaniu podlegających opodatkowaniu zysków tego przedsiębiorstwa na takich samych warunkach, jakby były one płacone na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym pierwszym wymienionym Państwie. Podobnie długi przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa, zaciągnięte wobec osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, są odliczane przy określaniu podlegającego opodatkowaniu majątku tego przedsiębiorstwa na takich samych warunkach, jakby były one zaciągnięte wobec osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym pierwszym wymienionym Państwie.

4. Przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa, których majątek jest własnością w całości lub w części jednej lub więcej osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo jest przez te osoby kontrolowany bezpośrednio lub pośrednio, nie mogą być w pierwszym Umawiającym się Państwie poddane ani opodatkowaniu, ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe aniżeli opodatkowanie i związane z nim obowiązki, którym są lub mogą być poddane przedsiębiorstwa pierwszego wymienionego Państwa.

5. Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie, bez względu na postanowienia artykułu 2 niniejszej umowy, do wszystkich podatków bez względu na ich rodzaj i nazwę.

Artykuł 27

Procedura wzajemnego porozumiewania się

1. Jeżeli osoba jest zdania, że czynności jednego lub obu Umawiających się Państw wprowadziły lub wprowadzą dla niej opodatkowanie, które jest niezgodne z postanowieniami niniejszej umowy, to może ona, niezależnie od środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym tych Państw, przedstawić swoją sprawę właściwej władzy tego Umawiającego się Państwa, w którym ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub jeżeli w danej sprawie mają zastosowanie postanowienia artykułu 26 ustęp 1 — właściwej władzy Umawiającego się Państwa, którego jest obywatelem. Sprawa powinna być przedstawiona w ciągu trzech lat, licząc od pierwszego urzędowego zawiadomienia o czynności pociągającej za so-

bą opodatkowanie niezgodne z postanowieniami niniejszej umowy.

2. Właściwa władza, jeżeli uzna zarzut za uzasadniony, ale nie może sama spowodować zadowalającego rozwiązania, podejmie starania, aby przypadek ten uregulować w drodze wzajemnego porozumienia z właściwą władzą drugiego Umawiającego się Państwa, tak aby uniknąć opodatkowania niezgodnego z niniejszą umową.

3. Właściwe władze Umawiających się Państw będą czynić starania, aby w drodze wzajemnego porozumienia usuwać trudności lub wątpliwości, które mogą powstawać przy interpretacji lub stosowaniu niniejszej umowy. Mogą one również konsultować się wzajemnie w celu zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu w przypadkach, które nie są uregulowane w niniejszej umowie.

4. Właściwe władze Umawiających się Państw mogą porozumiewać się bezpośrednio w celu osiągnięcia porozumienia w sprawach objętych postanowieniami poprzednich ustępów. Jeżeli w celu osiągnięcia porozumienia istnieje potrzeba bezpośredniej wymiany opinii, może to nastąpić w ramach komisji złożonej z przedstawicieli właściwych władz Umawiających się Państw.

Artykuł 28

Wymiana informacji

1. Właściwe władze Umawiających się Państw będą wymieniały informacje, konieczne do stosowania postanowień niniejszej umowy, a także informacje o ustawodawstwach wewnętrznych Umawiających się Państw, dotyczących podatków objętych niniejszą umową, w takim zakresie, w jakim opodatkowanie, które ono przewiduje, nie jest sprzeczne z umową. Wymiana informacji nie jest ograniczona postanowieniami artykułu 1. Wszelkie informacje uzyskane przez Umawiające się Państwo będą stanowiły tajemnicę na takiej samej zasadzie, jak informacje uzyskane przy zastosowaniu ustawodawstwa wewnętrznego tego Państwa, i będą udzielane tylko osobom lub władzom (w tym również sądom albo organom administracyjnym) zajmującym się ustalaniem, poborem albo ściąganiem podatków, których dotyczy umowa, lub organom rozpatrującym środki odwoławcze w sprawach tych podatków. Wyżej wymienione osoby lub władze będą wykorzystywać informacje tylko w tych celach. Mogą one udostępnić te informacje w postępowaniu sądowym lub do wydawania orzeczeń. Uzyskana informacja będzie traktowana jako tajna, jeżeli zażąda tego Umawiające się Państwo, które ją przekazało.

2. Postanowienia ustępu 1 tego artykułu nie mogą być w żadnym przypadku interpretowane tak, jak gdyby zobowiązywały właściwe władze Umawiających się Państw do:

- a) stosowania środków administracyjnych, które nie są zgodne z ustawodawstwem lub praktyką administracyjną tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- b) udzielania informacji, których uzyskanie nie byłoby możliwe na podstawie własnego ustawodawstwa albo w ramach normalnej praktyki administracyjnej tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- c) udzielania informacji, które ujawniłyby tajemnicę urzędową, handlową, gospodarczą, lub informacji, których udzielanie sprzeciwiałoby się porządkowi publicznemu.

Artykuł 29

Przedstawiciele dyplomatyczni i urzędnicy konsularni

Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają przywilejów podatkowych, przysługujących przedstawicielom dyplomatycznym lub urzędnikom konsularnym na podstawie ogólnych zasad prawa międzynarodowego lub postanowień umów szczególnych.

Artykuł 30

Wejście w życie

1. Umawiające się Państwa prześlą sobie wzajemnie noty o spełnieniu wymogów konstytucyjnych niezbędnych do wejścia w życie niniejszej umowy.

2. Niniejsza umowa wejdzie w życie po upływie sześćdziesięciu dni, licząc od daty noty późniejszej, o której mowa w ustępie 1, i jej postanowienia będą miały zastosowanie:

- a) w odniesieniu do podatków pobieranych u źródła — do dochodów uzyskanych dnia 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym niniejsza umowa weszła w życie;
- b) w odniesieniu do innych podatków od dochodu i majątku — do podatków należnych za każdy rok podatkowy rozpoczynający się dnia 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym, następującym bezpośrednio po roku, w którym umowa weszła w życie.

3. W pierwszym dniu stosowania niniejszej umowy przestaną obowiązywać w stosunkach wzajemnych między Rumunią a Rzeczpospolitą Polską postanowienia wielostronnego Porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania dochodu i majątku osób fizycznych, podpisanego w Miszkolcu dnia 27 maja 1977 r., oraz wielostronnego Porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania dochodu i majątku osób prawnych, podpisanego w Ułan Bator dnia 19 maja 1979 r.

Artykuł 31

Wypowiedzenie

Niniejsza umowa pozostanie w mocy do czasu wypowiedzenia jej przez Umawiające się Państwo. Każde z Umawiających się Państw może wypowiedzieć niniejszą umowę, przekazując w drodze dyplomatycznej notyfikację o wypowiedzeniu co najmniej sześć miesięcy przed końcem roku kalendarzowego rozpoczynającego się po upływie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy.

W takim wypadku umowa przestanie obowiązywać:

- a) w odniesieniu do podatków pobieranych u źródła — do dochodów uzyskanych dnia 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym przekazano notyfikację o wypowiedzeniu,

- b) w odniesieniu do innych podatków od dochodu i majątku — do podatków należnych za każdy rok podatkowy rozpoczynający się dnia 1 stycznia lub po tym dniu w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym przekazano notyfikację o wypowiedzeniu.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Warszawie w dwóch egzemplarzach dnia 23 czerwca 1994 r. w językach polskim, rumuńskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej:

Z upoważnienia Rządu
Rumunii:

A. Olechowski

T. Melescanu

PROTOKÓŁ

do Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Rumunii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku.

Podpisując Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Rumunii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylania się od opodatkowania, sygnatariusze, należycie upoważnieni przez swoje Rządy, uzgodnili, co następuje:

Postanowień artykułu 13 ustęp 2 nie stosuje się dopóty, dopóki Polska nie wprowadzi do swojego ustawodawstwa podatku od prowizji, płaconego przez osoby nie mające na jej terytorium miejsca zamieszkania lub siedziby, a prowizja podlega opodatkowaniu tylko w miejscu zamieszkania lub siedziby właściciela prowizji.

Niniejszy protokół stanowi integralną część wyżej wymienionej umowy.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Warszawie dnia 23 czerwca 1994 r. w językach polskim, rumuńskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej:

Z upoważnienia Rządu
Rumunii:

A. Olechowski

T. Melescanu

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 6 września 1994 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*